

πύλη

πύλη, η, ουσ. [<αρχ. πύλη], η πύλη· λέγεται για περιοχή που διευκολύνει την πρόσβαση σε μια άλλη συνήθως μεγαλύτερη: «η Ελλάδα είναι η πύλη της Ευρώπης στη Μέση Ανατολή»·

- *άνοιξαν οι πύλες του Παραδείσου*, δηλώνει μεγάλη χαρά, απέραντη ευτυχία: «μόλις πάτησε το πόδι στην πατρίδα του μετά από τριάντα χρόνια, άνοιξαν γι' αυτόν οι πύλες του Παραδείσου κι έκανε σαν μωρό παιδί»·

- *η Ωραία Πύλη*, η μεσαία και μεγαλύτερη από τις τρεις πόρτες του τέμπλου, από την οποία μπαίνουν στο Ιερό Βήμα μόνο οι ιερείς: «ο παπάς βγήκε απ' το Ιερό Βήμα στην Ωραία Πύλη και είπε το Ευαγγέλιο»·

- *προ των πυλών*, (*ante portas*) λέγεται για κίνδυνο που πλησιάζει επικίνδυνα, απειλητικά: «ο εμφύλιος πόλεμος είναι προ των πυλών || ο εχθρός βρίσκεται προ των πυλών». Συνών. *επί θύραις*.

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας